

Pesäpallon tuomaritoiminnassa mukana olevien eettiset periaatteet

JOHDANTO

Tuomaritoiminta on keskeisessä roolissa pesäpallopelin läpiviemisessä ja tätä kautta joukkueiden jäsenten lisäksi myös tuomarit tulevat lajia seuraaville katsojille tutuiksi. Lisäksi pesäpallon tuomaritoiminnassa on merkittävässä osassa nuorisotuomari -toiminta ja aikuiset tuomarit toimivat roolimalleina näille nuorille.

Superpesistuomarit ry on nyt yhdessä Suomen Pesäpalloliitto ry:n kanssa päivittänyt tuomaritoiminnassa mukana oleville omat eettiset periaatteet. Periaatteissa tuomari -nimitys tarkoittaa kaikkia tuomaritoimintaan osallistuvia henkilöitä eli tuomareita, otteluvalvojia ja tuomariorganisaation jäseniä.

PERIAATTEET

1. OIKEUDENMUKAISUUS

Oikeudenmukaisuus on tuomaritoiminnan tärkein kulmakivi. Urheilun lähtökohtana on aina ja kaikkialla reilu peli. Kilpailijat, olipa sitten kyse yksilöistä tai joukkueista, odottavat ottelun ratkeamista reilulla ja oikeudenmukaisella tavalla. Oikeudenmukaisuutta vaalii ja sen toteutumisesta vastaa tuomari.

2. PUOLUEETTOMUUS

Tuomarin on oltava puolueeton. Tämä tarkoittaa, että tuomarin on vältettävä sellaisia henkisiä tai taloudellisia kytkentöjä kilpailijoihin tai kilpailuun, jotka saattavat vaarantaa hänen puolueettomuutensa.

3. RIIPPUMATTOMUUS

Tuomarin on tietyillä toimintansa osa-alueilla asetettava itsensä ottelutapahtuman ulko- ja yläpuolelle. Hänellä ei milloinkaan saa olla sellaisia sidonnaisuuksia lajiin, otteluun tai osanottajiin, jotka voivat vaikuttaa hänen toimintaansa oikeudenmukaisena ja puolueettomana oikeudenjakajana. Ottelun tai kilpailun lopputuloksella ei saa olla tuomarille mitään merkitystä. Hänen palkkionsa ei saa millään tavalla riippua ottelun lopputuloksesta. Tuomari ei saa lyödä vetoa ottelusta, johon hän itse osallistuu.

4. VASTUULLISUUS

Ottelu on usein pelaajalle päivän tai viikon kohokohta, johon tuomarinkin on suhtauduttava kunnioituksella. Vastuullinen tuomari asennoituu vakavasti koulutukseen. Vastuullisuus tarkoittaa myös sitä, että tuomari valmistautuu otteluunsa huolellisesti ja saapuu ottelupaikalle riittävän ajoissa. Vastuullinen tuomari on lojaali omaa lajiaan ja kilpailun järjestäjää sekä osanottajia ja muita tuomareita kohtaan. Hän pitää kiinni tekemistään sopimuksista ja hoitaa luotettavasti hänelle uskotut tuomaritehtävät.

Tuomari on tuomari myös ottelutapahtumien ulkopuolella. Tuomarin tulee käyttäytyä vastuullisesti toimiessaan muissa rooleissa pesäpallokentillä (pelinjohtajana, valmentajana, huoltajana, vanhempana, seuran toimihenkilönä tms.) Ei liata kotipesää eli ei arvostella toisia tuomareita, joukkueiden jäseniä, järjestelmää eikä esitetä näkemyksiä toisten toiminnasta. Sääntökirjaan pohjautuen tilanteista voi keskustella.

5. KASVUN TUKEMINEN

Urheilu on suurelta osin nuorisotoimintaa, jossa tuomarilla on tärkeä asema kasvattajana ja esimerkkinä. Pesäpallotuomaritoiminnassa tämä korostuu varsinkin leirien aikana. Tuomarin on itse hallittava elämän ja yhteiskunnan ”pelisäännöt” ja muistaa käyttäytyä niiden mukaan.

6. ESIINTYMINEN MEDIOISSA

Sosiaalisessa mediassa toimimiseen yleisohjeena on käyttää maalaisjärkeä ja säilyttää asiallisuus. Tuomarin odotetaan esiintyvän eri medioissa (lehdet, TV, sosiaalinen media jne.) vastuullisesti ja niin ettei esiintyminen vahingoita omaa lajia tai sen julkisuuskuvaa. Ei liata kotipesää eli mediassa ei arvostella toisia tuomareita, joukkueiden jäseniä, järjestelmää eikä esitetä negatiivisia näkemyksiä toisten toiminnasta. Sääntökirjaan pohjautuen tilanteista voi keskustella. Muista, että esimerkiksi sosiaalisessa mediassa kirjoitetut tekstit leviävät helposti tarkoitusta useamman luettavaksi. Hyvänä muistisääntönä kannattaa huomioida, että sosiaalisen median keskustelua ei voi yksittäinen henkilö hallita.

Jos tuomariin kohdistuu henkilökohtaisella tasolla epäasiallista kieltä tai toimintaa yllä olevilta tahoilta, ota yhteyttä Pesäpalloliiton tuomaripäällikköön.

Tuomarin some-käyttäytymisen ohjeet:

- Kirjoita vain sellaisia asioita, jotka eivät missään olosuhteissa kyseenalaista sinun tai muiden tuomareiden ja erotuomaritoiminnassa mukana olevien puolueettomuutta.
- Muista, että tuomarina, otteluvalvojana tai kouluttajana omalla nimelläsi kirjoittaessasi et koskaan ole täysin yksityishenkilö puhuttaessa pesäpallosta.
- Jokaisella on oikeus yksityisyyteen – muiden tuomareiden, tai muidenkaan kuvia tai tietoja ei saa julkaista ilman lupaa.
- Valokuvia tai videoita koulutuksista tai muista yhteisistä tapahtumista saa käyttää sosiaalisessa mediassa vain, jos siihen on tuomarikouluttajien ja kuvissa esiintyvien henkilöiden lupa.
- Päivitykset tai niissä esiintyvät linkkaukset eivät saa vaikuttaa negatiivisesti tuomaritoimintaan tai sen eri toimijoihin, eikä päivityksissä saa arvostella joukkueita, niiden pelaajia tai toimihenkilöitä tai muita tuomareita, tapahtuman järjestäjiä, toimitsijoita tms. Et voi myöskään käyttää termejä, jotka voidaan tulkita rasistisiksi, seksistisiksi, tms.
- Sääntölinjauksiin liittyvä tiedottaminen ei kuulu yksittäisen tuomarin, otteluvalvojan tai kouluttajan tehtäviin

7. PÄIHTEIDEN VASTUUKÄYTTÖ

Tuomarilta edellytetään vastuullista päihteiden käyttöä. Tuomari ei saa olla tuomitsemassa ottelua päihteiden vaikutuksen alaisena eikä päihteiden aiempikaan käyttö saa vaikuttaa hänen toimintakykyynsä ottelun aikana. Päihteiden käyttö ei kuulu pelipäivään eikä sitä edeltävään päivään.